

ערכה לצוות החינוכי "משחקי מלחמה"

לגיל גן-א'-ב'
על המלחמה בישראל

רציונל

השיר "משחקי מלחמה" משקף את עולמם של ילדים - המחשבות, השאלות והרגשות שעולים מתוך המציאות היום יומית בישראל בעקבות המלחמה. ההקשבה לשיר מאפשרת לילדים לבטא את עולמם הפנימי ופותרת הזדמנות לשיח רגיש ומותאם, ובעקבות כך גם לעבודה עם הילדים על הכוחות שלהם, בדרכים שונות. במדריך זה מוצגים רעיונות לשיח ולפעילות קבוצתית במסגרת הגן, בהמשך להקשבה לשיר.

מטרות התפתחותיות של השיח והפעילות:

- טיפוח אוריינות רגשית והבעה עצמית
- פיתוח חוסן נפשי דרך זיהוי כוחות אישיים
- העצמת תחושת המסוגלות העצמית
- חיזוק כישורים חברתיים דרך שיתוף בחוויות אישיות
- פיתוח יכולת ההקשבה והאמפתיה

מטרות אלה יכולות להיות מושגות הן דרך הפעילות המוצעת וערכת ששת הכוחות המצורפת, והן בדרכים אחרות.

EARLY STARTERS

international

עמותת התחלה

מסגרת הפעילות

- משך: 35-45 דקות
- גודל קבוצה מומלץ: 4-6 ילדים
- מרחב פעילות: פינה שקטה ומוכרת בגן

עזרים נדרשים

- מערכת שמע להשמעת השיר
- ערכת "ששת הכוחות" (מבוססת על מודל גש"ר מאח"ד) מודפסת בצבע
- חומרי יצירה מותאמי גיל:
 - מקלות ארטיק עבים
 - דפים לבנים
 - טושים עבים
 - דבק ידידותי לילדים
 - מספריים מותאמים לגיל

מהלך הפעילות

שלב 1: הקשבה חווייתית (10-7 דקות)

- נושיב את הילדים במעגל על כריות
- נאזין יחד לשיר
- ניתן לגיטימציה לתנועה ספונטנית
- נצפה יחד בקליפ (אופציונלי)

שלב 2: שיח רגשי מותאם (15-10 דקות)

• נשאל שאלות על השיר עצמו, כמו -

- 0 האם הכרתם את השיר?
- 0 איפה שמעתם אותו?
- 0 מה חשבתם כששמעתם אותו בפעם הראשונה?
- 0 האם היו בשיר מילים שתרצו שנדבר עליהן? נסביר אותן?
- 0 ספרו על רגשות ומחשבות שעלו לכם כשהקשבתם לשיר
- 0 נסביר לילדים על כל אחד מהכוחות (ערוצי ההתמודדות)
- 0 מה עזר לילדים בשיר?

• נמשיך עם שיח על הכוחות והחזקות של הילדים, כהכנה לפעילות -

- 0 קורה לכם שאתם מרגישים דברים דומים למה שהילד בשיר מרגיש?
- 0 ספרו לי על מקרה שקרה לכם בו הרגשתם רגשות דומים לרגשות של הילד בשיר
- 0 מה או מי עזר לכם?
- 0 מה עוזר לכם כשאתם מרגישים דומה?

★ הקפידו לתת זמן לילדים לחשוב ולהגיב, וזכרו שגם שתיקה היא תגובה לגיטימית.

שלב 3: יצירה אישית – כלי עזר להתמודדות (20-15 דקות)

- הילדים יכינו כלי עזר אישי שיבטא את הכוחות או החוזקות שהם בוחרים:
- **דמויות של כוחות-על:** כל ילד יבחר 2-3 כוחות מתוך הערכה המצורפת ויצור את "העוזרים האישיים" שלו, על ידי גזירה, הדבקה על מקלות ארטיק.
- **לוכד חלומות אישי:** שילוב דמויות הכוחות במרכז לוכד החלומות.
- **ספרון רגשות קטן:** ציור רגשות והוספת "פתרונות קסם" שמצאו.

תוצרים בסיום:

- כל ילד יצא עם כלי אישי להתמודדות שבחר ויצר בעצמו.
- הילדים יקבלו חיזוק לאמונה בעצמם ויתחברו לחוזקות שלהם.

דגשים

- שפה פשוטה ובהירה – השתמשו במשפטים קצרים ושאלות ממוקדות.
- חווייתיות ושמחה – צרו אווירה מהנה דרך שירים ותנועה.
- חיזוק כוחות אישיים – שוחחו על הכוחות שהילדים מציגים (לדוגמה: "הכוח שלך הוא לשמח אחרים").
- תנו מקום לביטוי אישי בקצב אישי, אפשרו בחירה אישית.
- התאימו את משך הפעילות ליכולת הקשב של הקבוצה.
- עזרו לילדים להבין שהם אינם לבד ושכולם יכולים לתמוך זה בזה.
- שמרו על אווירה מכילה ובטוחה.
- שימו לב לסימני מצוקה, במידה ועולים אצל אחד או יותר מהילדים.

פעילויות נוספות מותאמות לגיל הגן-א'-ב'

תיאטרון בובות רגשות

- הכנת בובות אצבע מנייר המייצגות רגשות שונים
- משחק תפקידים עם הבובות להמחשת התמודדות
- **זמן: 15-20 דקות**

פינת הכוחות שלי

- יצירת "פינת שלווה" בגן/בכיתה
- הוספת תמונות/ציורים של דברים שעוזרים לכל ילד להירגע
- כריות רכות וחפצי מעבר מוכרים
- **זמן: פעילות מתמשכת**

ריקוד ותנועה

- תנועה חופשית לצלילי השיר
- המחשת רגשות דרך תנועות גוף
- משחקי "קפוא-נמס" עם רגשות: בכל פעם שהמוסיקה נעצרת "קופאים" ושמים לב באיזה רגש עצרנו
- **זמן: 10-15 דקות**

ציור קבוצתי

- יצירת ציור משותף על בריסטול גדול
- כל ילד מצייר מה עוזר לו כשקשה
- שיתוף במעגל
- **זמן: 20 דקות**

משחק "הסופר-גיבור שבי"

- כל ילד בוחר "כוח-על" שיש לו
- יצירת גלימת גיבור אישית
- הצגת הכוח במעגל
- **זמן: 25 דקות**

פעילות חושית מרגיעה

- עבודה עם חומרים כמו חול קינטי, בצק ריחני ועוד
- יצירת "בקבוקי רוגע" אישיים - בקבוקים שבתוכם חומרים מרגיעים לבחירת הילד
- יצירת "לוח חישה" - הדבקה על לוח מרקמים שונים לבחירת הילד
- **זמן: 15-20 דקות**

פעילות משולבת אוריינית שמתאימה לכיתות א'-ב'

מספר ילדים מומלץ לקבוצה: עד 10

מטרות:

- פיתוח מיומנויות כתיבה וקריאה
- העשרת אוצר מילים רגשי
- חיזוק הביטוי האישי
- זיהוי כוחות וחוזקות אישיות

הכנה מראש:

- ערכת כרטיסיות "ששת הכוחות"
- דפי כתיבה מיוחדים עם שורות
- כרטיסיות מילים רגשיות נפוצות
- חומרי יצירה
- "בנק מילים" - רשימת מילות רגש ותיאור על הלוח

מהלך הפעילות:

שלב 1: אוצר מילים רגשי (10 דקות)

- הכרת מילים חדשות לתיאור רגשות
- משחק התאמה בין רגש לתמונה
- יצירת "מילון רגשות" כיתתי על הלוח

שלב 2: כתיבה יוצרת או יצירת פודקאסט (20 דקות)

- כל ילד כותב או מקליט סיפור קצר על:
 - "מתי הרגשתי חזק?"
 - "מי עוזר לי כשקשה?"
 - "איך אני מתגבר?"

כוונו את הילד בהוראות פשוטות לשלבים של הסיפור:

- פתיחה
- מה קרה לי
- הדמויות סביבי
- איך התמודדתי
- סיום

שלב 3: שיתוף והעשרה (15 דקות)

- קריאה או הקשבה לסיפורים במליאה
- זיהוי מילות רגש בסיפורים
- יצירת "קיר כוחות" כיתתי עם הסיפורים

ערכת ששת הכוחות

ערכה זו מבוססת על מודל גש"ר מאח"ד (פרופסור מולי להד, מרכז משאבים) - מפת ערוצי ההתמודדות למבוגרים וילדים. כל אחת מהדמויות המצורפות מסמלת ערוץ התמודדות אחר, והילד יכול לבחור כערוץ המועדף עליו (אחד, או שילוב של כמה).

ערוצי ההתמודדות הם:

1 גוף
פעילות ספורטיבית, ריצה, תנועה, יוגה ועוד

2 שכל
איסוף וקבלת מידע, תכנון פתרונות, יצירת סדר עדיפויות ועוד

3 רגש
ביטוי רגשות בשיחה, ציור, אמנות ועוד

4 מערכת אמונות
אמונה דתית, תפיסת עולם, אופטימיות ועוד

5 חברה
מפגשים עם חברים, בני משפחה, חיות מחמד ועוד

6 דמיון
חשיבה יצירתית, משחקי דמיון, המצאת סיפורים ועוד

★ QR קוד לסרטון
הסבר על המודל

בשיתוף עם ארגון
EARLY STARTERS
international
עמותת התחלה

